

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 10C/314/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5315210793
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Mravec
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2016:5315210793.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca v konaní pred sudcom JUDr. Michalom Mravcom v právnej veci navrhovateľky: E. U., rod. C., W.. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. V. XXXX/XX, Č., štátnej príslušníčky SR, proti odporcovi: R. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. XXXX/XX, Č., štátny príslušník Slovenskej republiky, zast. Mgr. Michalom Durajom, advokátom so sídlom AK Čadca, Sládkovičova 1700 o určenie vyživovacej povinnosti pre manželku, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý prispievať z titulu manželského výživného navrhovateľke E. U., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, sumou 50,- € mesačne, k rukám navrhovateľky, vždy do 10. dňa toho ktorého mesiaca vopred, od 03.08.2015 do 31.03.2016.

Vo zvyšku návrh navrhovateľky zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania, podaným na súde dňa 17.12.2015 navrhovateľka žiadala o určenie manželského výživného v sume 200,-€ mesačne počnúc dňom 3.8.2015 dôvodiac, že odporca si po 6 rokoch manželstva našiel priateľku a opustil spoločnú domácnosť. Na dve maloleté deti prispieva spolu sumou 250,-€. Navrhovateľka v čase podania návrhu bola na predĺženej rodičovskej dovolenke. Jej príjem v čase podania návrhu bol vo výške 203,20 € + prídavky na maloleté deti v sume 47,04 €. Pracovala na dohodu s príjmom 230,-€ mesačne. Jej výdavky predstavujú spolu 449,-€ mesačne, mimoriadne výdavky ročne predstavujú ročne sumu 997,-€. Odporca sa po odchode zo spoločnej domácnosti zámerne zbavoval majetku aj ďalšieho príjmu. Odporca si žije veľmi dobre, chodí na dovolenky a pobyty, často aj s priateľkou a jej dieťaťom. Odporca požiadal, či by nemohol finančne vypomôcť a platiť výdavky spojené s bývaním a domácnosťou, čo odporca odmietol s odôvodnením, že potrebuje peniaze pre seba, na svoje výdavky. K návrhu pripojila sobášny list, rodné listy maloletých detí, potvrdenie o návšteve školy, faktúru č. 9151525110, potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku, predpis mesačnej zálohovej platby za užívanie bytu, platobný doklad SIPO, výpis z účtu. Následne dňa 04.04.2016 doručila súdu pracovnú zmluvu zo dňa 23.03.2016.

Odporca vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 02.05.2016 žiadal návrh navrhovateľky zamietnuť, uvádzajúc, že zo spoločnej domácnosti neodišiel, ale bol z nej vyhodnený. S návrhom nesúhlasí, je nedôvodný a nezákonný. Navrhovateľka je zamestnaná. Taktiež bola zamestnaná od 1.9.2006 do 7.4.2016 v spoločnosti, ktorej je odporca spoločníkom. Vo všetkých konaniach uvádza skutočnosti, ktoré sú nepravdivé, uvádza polopravdy a klamstvá.

Na pojednávaniach vo veci samej navrhovateľka zotrvala na tvrdeniach uvedených v návrhu na začatie konania. Dodala, že je pravdou, že jej prispel na školu, túto si však aj sama platila. Prispela mu na auto sumou 3.200,-€, ktoré dal do podnikania. Príjem odporcu je omnoho vyšší ako deklaruje 1.000,-€, pričom jeho zamestnanci zarábajú 2.300,-€ vrátane diét, plus má ešte nárok na zisk z podnikania. Pokiaľ ide o jeho podnikanie, zbavila sa kamiónov, ktoré boli jeho, nechal si iba tie, ktoré má a leasing. Auto, ktoré mal na seba previedol rýchlo na mamu. Okrem toho sa zbavil autoservisu. Má za to, že má nárok na polovicu sumy 1.900,-€ z auta, taktiež si odporca nechal preplatok na byt vo výške 1000,-€. Rovnako si ponechal daňový bonus na deti, napriek tomu, že s nimi nežije. Odporca sa vôbec nepodieľa na výchove detí, ani nevypomáha v domácnosti, či už finančne alebo iným spôsobom. Jej príjem je vo výške cca 516,-€ mesačne. Poukázala na zvýšené výdavky na deti, nakoľko im musela zaobstaráť opatrovatelku. Manželstvo účastníkov doposiaľ nebolo rozvedené, pojednávanie bolo odročené za účelom vypracovania znalecké posudku.

Odporca na pojednávaní súdu zotrval na písomnom vyjadrení doručenom súdu, uvádzajúc, že s návrhom navrhovateľky nesúhlasí. Spoločnú domácnosť opustil cca v máji 2015, doslova bol odtiaľ vyhodený. Býva u krstnej mamy. Predtým ako opustil spoločnú domácnosť, uhradil všetky náklady domácnosti, rovnako aj školu navrhovateľky, navrhovateľka mala k dispozícii jeho kartu, odkiaľ mohla vyberať peniaze. Celú školu navrhovateľky zaplatil odporca, ona si zaplatila iba posledný semester. Jeho príjem je vo výške cca 1.000,-€ mesačne. Oficiálne má minimálnu mzdu, ale keďže majiteľom firmy, berie si odtiaľ peniaze. T.č. platí byt 150,-€ mesačne, elektrinu 50,-€, telefón 100,-€. Okrem vyživovacej povinnosti k deťom, ktoré má s navrhovateľkou, má ešte jednu vyživovaciu povinnosť 50,-€ mesačne. Je pravdou, že predal kamión za 13.000,-€, pričom len oprava stála 8.000,-€. Na firmu majú 3 kamióny, ktoré sú na leasing. Je pravdou, že predal auto za sumu 1.900,-€, toto predal zamestnancovi, tieto peniaze dal navrhovateľke. Nie je pravdou, že by mu dala peniaze na auto. Pokiaľ ide o preplatok na byt, polovicu dal navrhovateľke. Má za to, že navrhovateľka má dostatočný príjem, pracuje v Slovenskej sporiteľni. Navrhol návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietnuť.

Súd ďalej vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov predložených účastníkmi konania a zabezpečených súdom, z ktorých mal preukázané nasledovné:

- Účastníci uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX pred matričným úradom v Č. (č.l. 6)
- Z manželstva pochádzajú maloletý R. U., nar. XX.XX.XXXX (č.l. 7) a maloletý N. U. (č.l. 8)
- Navrhovateľka v čase podania návrhu navštevovala Dubnický technologický inštitút v H. W. U., odbor učiteľstvo ekonomických predmetov (č.l.9)
- Školné predstavovalo sumu 717,25 € za semester (č.l. 10)
- Navrhovateľka poberala rodičovský príspevok vo výške 203,20 €(č.l. 11) a prídavky na dieťa vo výške 47,04 € (č.l. 12)
- Mesačný predpis zálohovej platby za užívanie bytu bol vo výške 170,20 €(č.l. 13), elektrina, rozhlas a televízia spolu v sume 45,14 € (č.l. 14)
- Podľa výpisu z účtu (č.l. 21) výplata odporcu poukázaná na účet bola vo výške 1.100,-€
- Navrhovateľka dňa 23.03.2016 uzavrela pracovnú zmluvu so zamestnávateľom Slovenská sporiteľňa, a.s. so základnou mesačnou mzdou vo výške 650,-€(č.l. 48)
- Podľa výplatnej listiny zamestnancov spoločnosti VS-TRANS, spol. s.r.o. príjem odporcu za rok 2015 bol od 27,29 € do 340,- € mesačne. Príjem zamestnancov spoločnosti VS-TRANS, s.r.o. bol vo výške od 339,-€ do 1.711,-€ (č.l. 71)
- Odporca podľa nájomnej zmluvy (č.l. 81) uhradza mesačné nájomné vo výške 350,-€,
- Predbežným opatrením Okresného súdu Čadca zo dňa 05.08.2015, sp. zn. 6C/151/2015 súd nariadil odporcovi prispievať odporcovi z titulu manželského výživného sumou 200,-€ mesačne počnúc dňom 3.8.2015, na základe odvolania odporcu, Krajský súd v Žiline dňa 06.04.2014 uznesením sp. zn. 6Co/69/2016 zmenil uznesenie Okresného súdu Čadca č.k. 6C/151/2015-16 zo dňa 05.08.2015 tak, že uložil odporcovi platiť navrhovateľke výživné v nevyhnutnej miere v sume 50,-€ mesačne s účinnosťou od 03.08.2015 vždy do 10. dňa v mesiaci.

Podľa článku 1 Základných zásad Zákona o rodine manželstvo je zväzkom muža a ženy. Spoločnosť tento jedinečný zväzok všestranne chráni a napomáha jeho dobro. Manžel a manželka sú si rovní v právach a povinnostiach. Hlavným účelom manželstva je založenie rodiny a riadna výchova detí.

Podľa ust. § 1 ods.2 Zákona o rodine účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí.

Podľa ust. § 18 Zákona o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods.1 Zákona o rodine o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Podľa ust. § 22 Zákona o rodine k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa § 71 ods. 1, ods. 2 Zákona o rodine:

- 1) Manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.
- (2) Vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

Podľa ust. § 75 ods.1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ust. § 76 ods.1,2 Zákona o rodine:

- (1) Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.
- (2) Proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

Vyživovacia povinnosť vzniká uzavretím manželstva (nevyžaduje sa rozhodnutie súdu). Je viazaná na právnu existenciu manželstva (pri rozvode ani vyhlásení manželstva za neplatné nie je nárok na vrátenie poskytnutého plnenia) a zaniká spolu s jeho zánikom zo zákonných dôvodov. V prípade, keď manželstvo vôbec nevznikne (zdanlivé manželstvo), nevzniká ani vzájomná vyživovacia povinnosť medzi manželmi. Až do vyhlásenia manželstva za neplatné súdom existuje vyživovacia povinnosť v prípadoch manželstva uzavretého napriek existencii okolností vylučujúcich uzavretie manželstva. Takéto manželstvá právny poriadok považuje za vzniknuté, avšak neplatné. Výnimkou sú prípady konvalidácie manželstva, t.j. manželstvo uzavreté napriek okolnostiam vylučujúcim manželstvo sa bude považovať za platné na základe dodatočného odstránenia nedostatku existujúceho pri uzavretí manželstva. Pokiaľ v priebehu konania dôjde k rozvodu, súd môže priznať výživné do času zániku manželstva. Vyživovacia povinnosť nevzniká medzi druhom a družkou.

V súvislosti s ustanovením § 71 treba uviesť, že uzavretím manželstva vzniká medzi manželmi bezpodielové spoluvlastníctvo, ktorého obsahom sa stáva všetko, čo nadobudnú manželia alebo niektorý z nich, za podmienky, že to môže byť predmetom vlastníctva. Tento inštitút predstavuje podstatu majetkových vzťahov medzi manželmi a súčasne vyjadruje hospodársku stránku rovnakého právneho postavenia manželov. V rámci neho by si mali manželia organizovať a zabezpečiť všetky svoje osobné potreby, keďže v zmysle zákonnej úpravy všetky veci patriace do bezpodielového spoluvlastníctva manželov užívajú obaja manželia spoločne, spoločne uhrádzajú aj náklady vynaložené na veci alebo spojené s ich užívaním a udržiavaním. Bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný (relatívna neplatnosť). Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne. Pokiaľ dôjde medzi manželmi k nezhode o právach a povinnostiach vyplývajúcich z bezpodielového spoluvlastníctva, na návrh niektorého z nich rozhodne súd.

Zo zásady rovnakej životnej úrovne manželov vyplýva, že nemusí byť splnená podmienka odkázanosti, ako je to pri vyživovacej povinnosti detí k rodičom, resp. vyživovacej povinnosti medzi ostatnými

príbuznými. Prostredníctvom tohto inštitútu sa teda okrem uspokojenia osobných potrieb sleduje aj naplnenie požadovaného zákonného charakteru inštitútu manželstva z majetkového hľadiska. Uplatňovanie výživného medzi manželmi je preto možné aj v prípadoch, keď sú napríklad obaja manželia zárobkovo činní, schopní zabezpečiť svoje osobné potreby, v dôsledku oddeleného hospodárenia však vznikla disproporcja v ich celkovej životnej úrovni.

Zákon súdu ukladá povinnosť obligatórne prihliadať na starostlivosť o domácnosť, pričom už nehovorí o spoločnej domácnosti, na základe čoho možno hodnotiť aj prípady oddeleného žitia v prípade starostlivosti o dieťa. Pri bezdetnom manželstve a oddelenom spolužití by nebolo možné vziať do úvahy starostlivosť manžela - navrhovateľa o vlastnú domácnosť. Domácnosť podľa Občianskeho zákonníka tvoria fyzické osoby, ktoré spolu trvale žijú a spoločne uhrádzajú náklady na svoje potreby. V súvislosti s ustanovením § 71 ide o širokú definíciu, podstatná je predovšetkým starostlivosť o potomkov manželov. Výkon starostlivosti o domácnosť je naplnením zmyslu zákona o rodine, vytvára priaznivé prostredie pre rast detí, druhému manželovi umožňuje venovať sa svojmu osobnostnému rastu a povolaniu. Zákon tejto činnosti správne priznáva finančné ohodnotenie, resp. ho posudzuje ako materiálny ekvivalent peňažného plnenia zo strany druhého manžela; až po jeho posúdení možno porovnávať životnú úroveň manželov. Súčasne je vyjadrením záverov aplikačnej praxe o možnosti plnenia vyživovacej povinnosti aj formou naturálneho plnenia. Aj takýmto spôsobom sa manžel podieľa na majetkovom postavení rodiny, a to podľa svojich schopností a možností, bez ohľadu na to, či sú rozdielne v porovnaní s druhým manželom (napr. v prípade choroby, nemožnosti nájsť pracovné uplatnenie). Tým nie je dotknutá požiadavka v zásade rovnakej životnej úrovne.

Súd mal v konaní preukázané, že navrhovateľka v období od podania návrhu na predbežné opatrenie dňa 3.8.2015 do 31.03.2016 nebola zamestnaná, jej príjem pozostával z rodičovských príspevkov v sume 203,20,- € a prídavkov na dieťa vo výške 47,07,-€ + výživné na maloleté deti v sume 250,-€. Iný príjem nemala. Odporca podľa potvrdenia zamestnávateľa mal príjem vo výške cca 380,-€ mesačne, podľa jeho tvrdenia na pojednávaní jeho príjem predstavuje cca 1.000,-€ mesačne vrátane diét, nakoľko jeden mesiac pracuje a druhý mesiac je doma. Výdavky účastníci podrobne popísali vo svojich písomných podaniach a tiež na pojednávaní, pričom navrhovateľka špecifikovala svoje výdavky vo výške cca 532,-€ mesačne. Odporca uvádza výdavky vo výške cca 500,-€ mesačne (nájom, elektrina, telefón, výživné na maloleté deti). Pri takýchto príjmoch a výdavkoch účastníkov je zrejmé, že životná úroveň manželov v období od 3.8.2015 do 31.3.2016 nebola v zásade rovnaká. Za daného skutkového stavu, súd prihliadnuc aj na osobnú starostlivosť navrhovateľky o maloleté deti, určil manželské výživné vo výške 50,-€ mesačne za obdobie od 03.08.2015 do 31.03.2016, ktoré je odporca povinný platiť vždy do 10. dňa v mesiaci. Takto určené manželské výživné je v schopnostiach a možnostiach odporcu platiť navrhovateľke. Súd považoval za odôvodnené manželské výživné vo výške 50,-€ mesačne a vo zvyšnej časti pre sumu 150,-€ návrh navrhovateľky zamietol.

Pokiaľ ide o obdobie od 1.4.2016, v tomto období bol príjem navrhovateľky v podstate zhodný s príjmom odporcu, nakoľko navrhovateľka dňom 1.4.2016 nastúpila do zamestnania na základe pracovnej zmluvy zo dňa 26.3.2016, pričom jej príjem v čistom predstavoval sumu 516,-€, pričom odporcov príjem je vo výške cca 1.000,- až 1.200,-€ (podľa vyjadrenia odporcu na pojednávaní a podľa výpisov z účtu predloženej navrhovateľkou), pričom výdavky odporcu a navrhovateľky sú zhruba v rovnakej výške, naviac odporca má vyživovaciu povinnosť k 4 maloletým deťom, vrátane dvoch detí, ktoré má s navrhovateľkou a na ktoré pravidelne prispieva sumou spolu 250,-€ mesačne (ďalšie vyživovacie povinnosti má vo výške spolu 100,-€).

Vzhľadom na vyššie uvedené súd dospel k názoru, že je na mieste zaviazat odporcu na platenie manželského výživného navrhovateľke vo výške 50,-€ mesačne od 03.08.2015 do 31.03.2016, ktorú sumu súd považuje za dostatočnú, prihliadnuc pri tom na skutočnosť, že t.č. je zamestnaná, ukončila vysokoškolské štúdium vo zvyšku návrh navrhovateľky zamietol ako nedôvodný, majúc za preukázané, že životná úroveň účastníkov je v podstate zhodná.

Podľa ust. § 154 ods.1 OSP je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia; súd poukazuje na cit. ust. § 26 Zákona o rodine, umožňujúce opätovne zmenu i tohto rozhodnutia v časti výroku o úprave pomerov rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode (tzn. najmä v časti určenia výživného) v prípade budúcej zmeny pomerov oproti pomerom zisteným súdom v tomto konaní.

Podľa § 142 ods. 1, ods. 2 OSP:

(1) Účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

(2) Ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Nakoľko žiadny z účastníkov konania nežiadal náhradu trov konania, súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku rozsudku a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie ku Krajskému súdu v Žiline, do 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde (§ 201, § 204 ods. 1 OSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 OSP - z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods.1 OSP). Odvolanie možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v § 205 ods.2 OSP. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods.3 OSP).

Tento rozsudok je v časti výroku odsudzujúceho na plnenie výživného predbežne vykonateľný; lehota na plnenie plynie od jeho doručenia (§ 162 ods.1,2 OSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon NR SR č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov) - (§ 251 ods.1 OSP).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko. Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska (§ 27 ods.1,2 Zákona o rodine).